

Fler bolag med nya regler

Sedan det blev billigare att starta ett aktiebolag i våras har registreringarna av nya aktiebolag ökat med hela 55 procent jämfört med samma tid i fjol, visar siffror från Visma. Under samma period, april–september, ökade antalet enskilda näringsidkare med knappt 2 procent medan de nya handels- och kommanditbolagen blev 13 respektive 21 procent färre.

I april i år halverades kapitalkravet i aktiebolag till 50 000 kronor. TT

2000

nya medarbetare bedömer Skanska att de kommer att behöva anställa de närmaste åren. Därför inför bolaget nu en rekryteringsbonus för medarbetarna i den svenska byggverksamheten. Rekryteringsbonusen gäller för tips som leder till anställning av tjänstemän inom produktion. DIREKT

Dementi om hemliga lån

I hemlighet lånade investmentbolaget Öresund, storägare i kraschade HQ, ut 700 miljoner kronor till HQ Bank, som hade likviditetsproblem. Det skrev tidningen Dagens Industri i lördags. Lånen skulle ha förmedlats från Öresund till HQ Bank under "en längre period". Tidningen säger sig ha tagit del av mejlkonversationer från banken som stödjer det händelseförloppet.

Men Öresund dementerade i går nyheten om de hemliga lånen. I ett pressmeddelande skriver Öresund, med styrelseordförande Sven Hagströmer, att det i själva verket handlar om aktielån i största allmänhet som Öresund ställt ut på marknaden under en rad av år, och som inte varit direkt riktade till HQ Bank. Aktielån görs generellt för att den som lånar ska kunna "blanka" aktierna, det vill säga spekulera i en kursnedgång. I HQ Banks fall ska aktierna ha använts som säkerhet för nödlån i en annan bank. Den numera sparkade tidigare vd:n i Öresund, Stefan Dahlbo, ska inte ha känt till att någon utlåning av aktier gjorts specifikt till HQ Bank.

"Stefan Dahlbo har i helgen uppgett att han inte kände till uppgifterna i Dagens Industri om att HQ Bank var direkt motpart och att HQ Bank pantsatt de utlånade aktierna som säkerhet för sina förpliktelser hos SEB", skriver Öresund i pressmeddelandet.

ERIK BERGIN

Positivt besked för SOB

Swedish Orphan Biovitrum (SOB) och forskningspartnern Symphogen meddelar att läkemedelssubstansen rozrolimupab har beviljats så kallad sär-läkemedelsstatus av den amerikanska läkemedelsmyndigheten FDA. Sär-läkemedelsstatusen medför möjlighet till snabbare registrering, skattefördelar, avgiftsreduktioner och marknadsexklusivitet, enligt ett pressmeddelande från SOB.

Rozrolimupab är tänkt att behandla en viss typ av blödersjuka kallad ITP. TT

Ericsson + Huawei i Indien

Telekombolaget Ericsson har tillsammans med värsta konkurrenten kinesiska Huawei fått i uppdrag av den indiska operatören Bharti Airtel att bygga ut och driva ett mobilnätverk i Bangladesh. Några finansiella detaljer tänker inte Bharti släppa men säger att Ericsson har fått merparten av kontraktet som avser driften. TT-REUTERS

Oliver E Williamson och Elinor Ostrom fick ta emot Sveriges riksbanks ekonomipris till Alfred Nobels minne förra året. Elinor Ostrom vittnar om en mycket hektisk tid efter priset. Även Indiana university, där hon är verksam, har märkt av ett uppåtsving.

Vinnare stärker

AKADEMISK STJÄRNLANS I dag presenteras vem som tilldelas ekonomipriset. I samma stund skapas ett nytt varumärke, men som föreläsare i näringslivet står pristagarna inte särskilt högt i kurs. Förra årets vinnare Elinor Ostrom har dock haft en hektisk tid efter utmärkelsen.

världens starkaste varumärken för kunskap. Det är en utmärkelse som sätter en stämpel på dig att du tillhör den absoluta begåvningseliten i världen, säger Anna Klingspor, varumärkesexpert på Differ.

Anna Klingspor menar också att just den stämpeln är extra viktig i den akademiska miljön.

–Forskarvärlden är anslagsdriven. Det är helt klart att det är lättare att få pengar till sin forskning efter ett Nobelpris, säger Anna Klingspor.

Enligt Anna Klingspor definierar Nobelpriset vad som gör att ett varumärke skapas i en viss målgrupp. Detta eftersom det ger det som är allra viktigast i sammanhanget: tillit och attraktion. I praktiken handlar varumärken om att människor är beredda att

10

miljoner svenska kronor är prissumman – densamma som för Nobelpriset – och priset kan delas av högst tre mottagare.

Klockan 13.00 i dag presenteras vem som tilldelas Sveriges Riksbanks pris i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne. Och oavsett vem det blir kommer utmärkelsen att förändra någons arbetsliv.

–Det har varit mycket hektiskt sen jag fick priset. Det kommer mejl hela tiden och jag försöker leva upp till önskemålen så gott jag kan men måste ändå tacka nej till många uppdrag, säger Elinor Ostrom.

Elinor Ostrom säger också att priset har påverkat antalet fors-

kare och studenter som söker sig till Indiana university där hon är verksam.

–Vi har haft en stor efterfrågan från studenter och forskare under lång tid men utmärkelsen har gjort att det har ökat ytterligare, säger Elinor Ostrom.

Att mottagandet av ett Nobelpris stärker varumärket – för både individen och arbetsplatsen – råder det ingen tvekan om.

–Jag skulle säga att det till och med stärker pristagarnas barns varumärke! Nobelpriset är ett av

☉ Vad gäller saken?

Nobelpriset instiftades av dynamitens uppfinnare, Alfred Nobel, 1895. De första prisen, i fysik, kemi, fysiologi/medicin, litteratur och fred, delades ut 1901. Sedan dess har också ett ekonomipris från Riksbanken tillkommit 1968, även om det-

ta i strikt mening inte är ett äkta Nobelpris.

Varje pris består av en medalj, ett personligt diplom och pengar.

I år är prissumman 10 miljoner kronor. Flest litteraturpristagare har Frankrike,

13 stycken. Inom naturvetenskaperna dominerar USA stort med 235 pristagare under årens lopp.

Sextio svenskar har tilldelats litteraturpriset, och fem har fått fredspriset. Inom naturvetenskaperna har vi totalt haft 16 pristagare. TT

Smussel får snillen att spekulera vilt

**PERSPEKTIV
EKONOMI-
PRISET**

SARA L BRÄNSTRÖM

Det ska vara någon som vidgat vyerna. Och vars forskning betyder något för eftervärlden. Dessutom ska teorierna och resultaten vara användbara och hålla över tid. Vem som får ekonomipriset till Nobels minne är hemligt fram till klockan 13 i dag, men det har inte hindrat att det spekulerats vilt.

Det har blivit dags för årets happening i nationalekonomikretsar. I dag tillkännages vem eller vilka ekonomer som äras med Sveriges Riksbanks pris i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne.

Priset tillkom 1968 i samband med att Riksbanken firade 300-årsjubileum och det är en särskild ekonomipriskommitté vid Kungliga Vetenskapsakademien som svarar för att hitta en lämplig prisstagare.

Precis som med de övriga Nobelprisen omhuldas uttagningsprocessen med ett stort hemlighetsmakeri.

Detta lockar självklart till gissningar och seriösa spekulationer i vetenskapsvärlden.

Går utmärkelsen i år till en forskare i makroekonomi, eller till någon som arbetat tvärvetenskapligt? Vågar de utse någon som sysslat med finansiell ekonomi, eller ligger kanske forskning kring arbetsmarknad bättre i tiden?

Ingen vet hur ekonomipriskommittén riktigt resonerar kring dessa frågor, men många av de ekonomer som SvD Näringsliv har talat med utgår ändå från att priskommittén fördelar gracerna mellan olika områden över tid.

Några ekonomer argumenterar för att ämnet arbetsmarknad ligger bra till, eftersom det ligger kommitténs ordförande varmt om hjärtat.

Hubert Fromlet, tidigare chefsekonom på Swedbank och numera professor i internationell ekonomi, har sedan många år tillbaka skapat listor över tänkbara pristagare.

Han grupperar sina kandidater efter inriktning och presenterar en topp 20-lista med de

hetaste namnen och en lång lista med 40 ekonomer.

På ekonomibloggen Ekonomistas, som drivs av sex forskare i nationalekonomi, presenteras en lista med 16 möjliga vinnare och bloggns läsare bjuds in att rösta på den man tror ska få årets pris.

Fram till i fredags hade den amerikanska ekonomen Paul Romer kammat hem flest röster, 29 procent av läsarna tippar honom. Han är professor vid Stanford university och hans forskningsområde är ekonomisk tillväxt.

Ett tiotal av Ekonomistas kandidater återfinns också på Hubert Fromlets listor och Paul Romer är en av dem som förekommer hos dem båda. Dessutom finns han bland de kandidater som speltjänsten Ladbrokes tagit fram.

Men ska man tro Ladbrokes odds ligger finansforskarna Richard Thaler, Robert Shiller och Eugene Fama bättre till för att vinna.

Det är tredje året i rad som Ekonomistas anordnar en ekonomiprisröstning. Under 2008 fanns vinnaren Paul Krugman med bland de förhandstippade som då fick flest röster. Men

Ska man tro Ladbrokes odds ligger finansforskarna Richard Thaler, Robert Shiller och Eugene Fama bättre till för att vinna.

”

fjolårets verkliga vinnare, Elinor Ostrom och Oliver Williamson, var otippade bland bloggns läsare.

Då låg i stället finansprofessorn Eugene Fama, Paul Romer och makroekonomen Robert Barro på topp.

Om någon av dessa ingår i ekonomipriskommitténs listor visar sig snart.

Sara L Bränström är reporter på SvD Näringsliv.
sara.l.branstrom@svd.se

☉ Karolinska institutet bland de bästa

Bästa universitet enligt Academic ranking of world universities, (ARWU)

Ekonomi- och handelsuniversitet:

1 Harvard university	7 Princeton university
2 University of Chicago	8 University of Pennsylvania
3 Massachusetts institute of technology (MIT)	9 Yale university
4 Stanford university	10 New York university
5 Columbia university	Handelshögskolan
5 Berkeley	i Stockholm hamnar
	i gruppen 51-77:e plats.

42: Karolinska institutet

Alla universitet

1 Harvard university	of technology (MIT)
2 Berkeley	5 University of Cambridge
3 Stanford university	6 California institute of technology
4 Massachusetts institute	

66: Uppsala universitet

79: Stockholms universitet

7 Princeton university
8 Columbia university
9 University of Chicago
10 University of Oxford

De 10 senaste ekonomipristagarna

2009	Elinor Ostrom, Oliver E Williamson
2008	Paul Krugman
2007	Leonid Hurwicz, Eric S Maskin och Roger B Myerson
2006	Edmund Phelps
2005	Robert J Aumann och Thomas C Schelling
2004	Finn E Kydland och Edward C Prescott
2003	R F Engle och CW J Granger
2002	D Kahneman och V L Smith
2001	G A Akerlof, A M Spence och J E Stiglitz
2000	J J Heckman och D L McFadden

En kavalkad av pristagare genom åren: Tjalling C Koopmans 1975, Milton Friedman 1976, Richard Stone 1984 och Robert J Aumann 2005.

FOTO: BERTIL ERICSON, JAN COLLSIÖ (DE SVARTVITA BILDERNA) OCH ANDERS WIKLUND, SAMTLIGA SCANPIX

varumärket

välja en produkt eller tjänst före något annat.

– Det är därför ett Nobelpris är så viktigt. Det skapar en attraktion kring Nobelpristagarna som gör att fler vill söka sig till just de universitet där pristagarna är eller har varit verksamma. Universiteten kan säkert öka kursavgifterna tack vare kopplingen till varumärket Nobel, säger Anna Klingspor.

En indikation på vad ett Nobelpris betyder för ett lärosäte är Academic ranking of world universities, (ARWU) som räknas som världens mest ansedda universitetsranking och påverkar hur studenter och forskare väljer universitet. Listan tas fram utifrån sex kriterier varav två är relaterade till hur många Nobelpris som är kopplade till universitet.

Men att sätta ett exakt pris på varumärkesuppgången för ett lärosäte är svårt enligt experterna. Detsamma gäller för personen som får det. För som föreläsare i det svenska näringslivet står pristagarna inte speciellt högt i kurs. Sedan 1995 har föreläsarförmedlingen Talarforum endast förmedlat mellan 20 och 30 föreläsningar från Nobelpristagare.

– Näringslivet är mer intresserat av klassiska ledarskapsföreläsningar från affärsprofiler, idrottsmän eller underhållare, säger Fredrik Sjöholm, talaransvarig på Talarforum.

Den låga efterfrågan styr också Nobelpristagarnas värde i Sverige. Mellan 20 000 och 50 000 kronor kan de ta ut för ett framträdande. Det ligger i nivå med svenska underhållare och idrottsmän.

Men det är långt från de internationella näringslivstopparna som fakturerar över 1 miljon kronor då de föreläser i Sverige.

– Anledningen till att Nobelpristagare inte efterfrågas grundar sig på att folk i inte känner till vilka de är. Stjärnglansen finns mest inom den akademiska världen och det är svårt att sätta en prislapp på vad utmärkelsen är värd ur ett föreläsarperspektiv. Jag skulle säga att de går från att ha noll betalda föreläsningar till att få lite grann, säger Fredrik Sjöholm.

Men det finns undantag. Till exempel tar den tidigare Nobelpristagaren i litteratur Toni Morrison 50 000 dollar för ett framträdande.

OLLE NYGÅRDS

08-13 50 00, olle.nygards@svd.se